

Múzeumpedagógiai feladat

Látogatás az ELTE Ásványtárában

Feladatlap 9. évfolyamosoknak

A feladatlapot összeállította: Balázs Árpád, 2015. május

A feladatsor az ELTE Ásvány- és Kőzettárában való kutakodást segíti.

Mielőtt nekiállsz a kérdések megválaszolásához, olvasd el a feladatokat és nézz körbe, hogy hol mit találsz!

Megosztottam veled e-mailben egy fotókatalógusnak a címét, amelyen a kőzetek és ásványok fotóid találsz. Azoknak a fotói szerepelnek benne, melyekhez a kérdések is kapcsolódnak.

1. feladat: Kőzetek körülöttünk

Fővárosunk több jellegzetes épületének valamilyen természetes kőzetburkolata van. Szedd össze az erre vonatkozó információkat a kőzettárban, és párosítsa az épületeket a megfelelő kőzettel! Írd az épületek mellé a megfelelő kőzet nevét!

Kőzetek: mészkő, gránit, bazalt, szerpentinit, homokkő, gabbró, márvány, gneisz, granulit

- Szent István Bazilika –
- Magyar Tudományos Akadémia –
- Lánchíd, oroszlánszobor (talapzat nélkül) –
- Kossuth Lajos szobor (Kossuth tér) –
- balatonfüredi „Piros templom” –
- József Nádor szobor talapzata (József nádor tér) –
- Uni Credit Bank (Szabadság tér) –
- 1956-os emlékmű (Kossuth Lajos tér) –
- utcakő (Hercegprímás utca) –
- WESTEND City Center külső burkolat (Budapest, Váci út) –
- Mammut bevásárlóközpont külső burkolat (Széna tér) –
- külső burkolat Rákóczi utca 38. –
- külső burkolat (Déli pályaudvar) –

2. feladat: Kőzetek a mindennapokban

Nézz utána a tárlatban, hogy a következő kőzeteket hogyan használják fel a mindennapokban!

- bazalt –
- gránit –
- gabbró –
- márvány –
- gneisz –

Mely kategóriába sorolhatóak a fenti kőzetek? Írd a kőzetek nevét a megfelelő helyre. Vigyázz! Egyhez több is kerülhet és nem kerül mindegyik mellé megoldás.

- magmás (kiömlési) –
- magmás (mélységi) –
- üledékes (törmelékes) –
- üledékes (vegyi) –
- üledékes (szerves) –
- metamorf –

3. feladat: Ismerd fel a vulkanikus kőzeteket!

Írd a kőzet nevét a kép mellé! Egy kakukktojás is van, azt is nevezd meg!

4. feladat: Élőlények a kőzetben

Ebben a mészkőben egy ammonitesz maradványa látható. Nézz utána az interneten a következő kérdéseknek!

- Hol éltek ezek az élőlények?
- Melyik törzsbe és osztályba tartoznak a rendszertani besorolásban?
- Melyik földtörténeti időben voltak elterjedtek?
- Milyen kapcsolat lehet az ammoniteszek és a mészkövek között?
- Miért segít a geológusoknak a kőzetek korának meghatározásában?
- Mit jelent a korjelző fosszília kifejezés?
- Hazánkban sűrűn előfordulnak a hasonló, a vörös színű jura időszaki mészkőben.
- Melyik hegységünkben a leggyakoribb ez a kőzet?
- Hogyan kerülhetett bele ebbe a kőzetbe az ammonitesz maradványa?

5. feladat: Ásványok alakjai

Az ásványok minden esetben felvesznek egy jellemző alakot. Ezek nagyon sokfélék lehetnek. Keresd meg a képeken látható ásványokat, és próbáld lerajzolni milyen alak jellemzi azokat!

Rajz:

Rajz:

6. feladat: Színes ásványok

Keressd meg a következő ásványokat és nevezd meg azokat! Az ókor óta használták azokat színezőanyagként.

1.

2.

3.

Melyik színt nyerték ki belőlük?

1. kép:

2. kép:

3. kép:

Ebből a három ásványból égetés nélkül is kinyerhető a színük. Keress két olyan ásványt a tárban, amelyből égetés útján nyertek színt!

Ásvány neve:

Szín:

Ásvány neve:

Szín:

7. feladat: Ásványkereső feladat

A képeken az ásványtárban is megtalálható ásványokat látsz. A képek alapján keresd meg azokat, és írd a kép mellé a nevüket és azt melyik kémiai elem a fő alkotója!

8. feladat: Magyarok az ásványok között

A képen látható ásvány a leggyakoribb tallium ásvány. Krenner József fedezte fel Macedóniában a 19. század végén. Nevét 1894-ben kapta. De kiről?

